

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

סנהדרין סו

עניין: אלקים קודש או אלהים חול

מסכת סופרים פ"ד

מסכת סופרים • פרק רביעי

מח

נוסחת הגר"א

ה. "אלהי אברהם" קדש, "ואלהי נחור" חול, "אלהי אביהם" חול. "אלהים לא תקלל" רבי עקיבא אומר קדש, רבי ישמעל אומר חול. "כי על כן ראיתי פניך כראות פני אלהים" הרי זה חול. א. "ואדני האדנים" הראשון קדש והשני חל. ב. "אלהי אברהם" קדש, "ואלהי נחור" חל, "אלהי אביהם" חל. ג. "אלהים לא תקלל" משמע קדש וחל, רבי שמעון אומר קדש. (שנאמר) "כי על כן ראיתי פניך כראות פני אלהים" הרי זה חל. ה. "מחנה אלהים" הרי זה קדש:

נחלת יעקב

ללא מנינו שראה יעקב מלאכים מקודש: בי (בראשית כג, ו) "נשיא"

והוי חול. ובסנהדרין (דף סו, א) פליגי בזה רבי ישמעל ורבי עקיבא, דרבי ישמעל סבר חול ורבי עקיבא סבר קודש. והא דקתני הכא רבי שמעון קודש צריך לומר רבי שמעון אומר קודש. ובאגודה גרס רבי ישמעל אומר קודש:

גמ' לעיל לח:

כולהי עד די כרסוון רמיו מאי איכא למימר "אחד לו ואחד לדוד דתניא אחד לו ואחד לדוד דברי ר"ע א"ל ר' יוסי עקיבא עד מתי אתה עושה שכינה חול אלא אחד לדין ואחד לצדקה קבלה מיניה או לא קבלה מיניה ת"ש דתניא אחד לדין ואחד לצדקה דברי ר"ע א"ל ר' אלעזר בן עזריא עקיבא "מה לך אצל הגדה כלך אצל נגעים ואהלות אלא אחד לכסא ואחד לשרפרף כסא לישב עליו שרפרף להדום רגליו אמר רב

מרגליות הים דף לח:

לב. אמר לו ר' יוסי [בחגיגה י"ד א: ר' יוסי הגלילי] עקיבא עד מתי אתה עושה שכינה חול. ע' מס' סופרים פ"ד ה"ה אלהים לא תקלל כו' ובנחלת יעקב שם מהאגודה דגרס ר' ישמעאל אומר קודש ור' עקיבא הוא שאמר חול, ובפ"מ לירושלמי במכילתין פ"ז ריש ה"ח אזהרה למגדף מנין כו' פלוגתא דר' ישמעאל ור"ע במכילתא פ' משפטים ר"ע אומר בדיינין הכתוב מדבר, וע' ב"ק מ"א ב שמעון העמסוני היה דורש כל האתין שבתורה כיון שהגיע לאת ה"א תירא פירש עד שבא ר"ע ולימד לרבות ת"ח, וזהו כעין אחד לו ואחד לדוד ו"ש "עד מתי".

ב"ק מא:

לא דריש כדתניא "שמעון העמסוני ואמרי לה נחמיה העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה כיון שהגיע" לאת ה' אלהיך תירא פירש אמרו לו תלמידיו רבי כל אתין שדרשת מה תהא עליהן אמר להם כשם שקבלתי שכר על הדרישה כך קבלתי שכר על הפרישה עד שבא ר' עקיבא ולימד את ה' אלהיך תירא לרבות תלמידי חכמים: ת"ר